

AMIGOS DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,075.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,075.

JETS OVER DE KATHOLIEKE MISSIE

OP HET EILAND CURAÇAO
tot het jaar 1824.

Omtrent het jaar, waarin—na de ontdekking der Benedenwindsche Caraïbische eilanden op 3 Juli 1499 (1)—voor het eerst Katholieke priesters zich op het eiland Curaçao vestigden, schijnt de geschiedenis niets met zekerheid te kunnen bepalen. Daar het bij de Spanjaarden echter steeds een eerste zorg uitmaakte om de inwoners der landen, die zij ontdekten en koloniseerden, te bekeeren tot het Katholiek geloof, is het zeer waarschijnlijk dat, toen de Spaansche Gouverneur Juan de Ampuez zich in 1630 op het eiland vestigde, hij vergezeld was van één of meer priesters. Het mag echter betwijfeld worden of de kolonie, door de Ampuez gesticht, zich gedurende de 16de eeuw in groei en bloei mocht verheugen. Ten minste, in de reisbeschrijvingen der zeetochten, gedaan: in 1593, op kosten van den Graaf van Cumberland: in 1595, door Sir Drake en Sir Hawkins; in 1601, door David Middleton en Michael Gaere—vindt men wel vermeld, dat de reizigers het eiland Curaçao aandeden en er zich versochten, doch geen hunner gewaagt van eenige Spaansche nederzetting noch van eenige ontmoeting met Spanjaarden. (2) Evenmin vindt men eenig gewag gemaakt van een Spaansche kolonie in de beschrijving der landing van de bemanning van een Hollandsch schip, dat in 1550 het eiland aandeed, ofschoon wel verhaald wordt, dat de equipage door de Indianen zeer vriendelijk behandeld werd. (3) Het komt mij dan ook wel aannemelijk voor, dat de door de Ampuez aangebrachte kolonisten aan de vruchtbare Spaansche kust van Venezuela (van waar bovendien berichten kwamen van gevonden goud en paarden) de voorkeur zullen gegeven hebben boven het weinig door de natuur gezegend Curaçao, waar weinig meer te vinden was dan eenig verfhout. In de zestiende eeuw zal er dus van de bekeering der Indianen van het eiland waarschijnlijk niet veel gekomen zijn. Eerst in het begin der 17de eeuw schijnt de kolonisatie van het eiland Curaçao, zoowel als van het eiland Bonaire, door de Spanjaarden ernstig beproefd te zijn geworden. Men vindt vermeld dat—nadat Boudewijn Hendriks in 1626 het eiland Bonaire aangedaan, daar het door de Spanjaarden gekapte verfhout en omtrent 700 schapen vermeerderd, en zeer gunstige berichten omtrent het aldaar gewonnen sout uitgebracht had—de West-Indische Compagnie in 1634 besloot een eskader van vier schepen, onder bevel van J. van Walbeek, naar de Benedenwindsche eilanden te zenden en die in bezit te nemen. Den

20sten Juli (1634) te Curaçao aangekomen, vond van Walbeek het eiland in het bezit der Spanjaarden, (onder Gouverneur Alfonso Lopez de Morlo) die zich op twee plaatsen op het eiland gevestigd hadden, n. m. te Santa Barbara en aan den kant van het Schottegat, waar thans de plantage Groot-Kwartier ligt. Op beide plaatsen hadden zij een kerk of klooster opgericht (1) en van Walbeek vermeldt, dat hij op het eiland uitsluitend den Katholieken godsdienst beoefend vond, waaruit blijkt dat de pogingen der Spaansche priesters ter bekeering der Indianen rijke vruchten gedragen hadden.

* Het gevolg der landing van van Walbeek was, dat het eiland eene bezitting der West-Indische Compagnie werd, waardoor de Indianen hoogst waarschijnlijk geruimen tijd van godsdienstleeraren verstoken bleven. Immers, de "Placaten op 't stuck vande Religie," in de Vereenigde Nederlanden vigeerende, waren van toepassing in de landen der W. I. Co. Het verbod tegen het houden van publieke godsdienst-oefeningen door Katholieken (Placaet 27 Maart 1672) werd voor die landen nog afzonderlijk herhaald in art. 3 van het Reglement voor de West-Indische Compagnie van 26 April 1634, dat bepaalde: "dat geen andere godsdienst zal mogen geoeffend worden als in de Vereenigde Nederlanden bij publieke autoriteit geoorloofd is te oefenen." Wel bepaalde nog dit artikel "dat men niemand van andere gevoelens zou mogen bezwaren of deswege eenige moeite aandoen of laten geschieden, ten ware door de zelfde eenig publiek schandaal werd gegeven," doch daar de Staten Generaal slechts zulke priesters toelieten als van ouds te lande waren woonachtig geweest, en hunne plakaten vooral gericht waren tegen Jesuïeten en Spaansche priesters (Pla. 1596, 1612, 1622, 1629, 1641, 1642, 1649) mag men, geloof ik, wel aannemen dat de Indianen, zoowel als de eerste Katholieken, die zich hier vestigden, gedurende lange jaren allen geestelijken bijstand moesten ontberen. Te meer waarschijnlijk wordt dit nog uit de geschiedenis der Katholieke Missie in Suriname. Aldaar vestigden zich in 1683 drie geestelijken, die door den Gouverneur van Aersen oogluikend werden toegelaten. Toen echter de Staten van Zeeland zich daarover beklagden bij de Staten Generaal, beweerde van Aersen geen kennis van het bedrijf der geestelijken gehad te hebben, en de klachte van Zeeland had ten gevolge dat, na den dood der drie geestelijken, in 1687, de kolonie Suriname tot in 1768 van geestelijken bijstand verstoken bleef. (2) Dat echter Spaansche priesters nu en dan getracht

hebben de den Indianen pas ingeprente beginselen van den godsdienst niet geheel verloren te laten gaan, kan met recht worden afgeleid uit het plakkaat der Staten Generaal van 1661, bepallende, dat geen Roomsche priester zich op het eiland mocht vestigen zonder „preabel consent" van Zijne Doorluchtige Hoogheid en de Bewindhebbers der Co., welk plakkaat in 1705 op nieuw afgekondigd moest worden (Rek. (1) 1755.) Het al of niet tenuitvoerleggen van dit plakkaat schijnt echter veel afgehangen te hebben van de willekeur van Gouverneur en Raden. Zoo vindt men b. v. in de Raadsbesluiten melding gemaakt van „niet geprivilegieerde priesters," die jaren lang den „geprivilegieerden priester" bijgestaan hadden, terwijl ook meermalen vreemde priesters, die zeer zeker het vereischte preabel consent niet verkregen hadden, door Gouverneur en Raden werden aangeesteld. (Plak. R & S., N., 1756, 1761, 1769, 1819, 1821.) De priester Carel van Heumen daarentegen, ofschoon voorzien van een paspoort der W. I. Co., werd, bij zijn komst alhier, aangezegd om zich van alle geestelijke bedieningen te onthouden, tot hij een certificaat van privilege had overgelegd, doch op verzoek van eenige leden der Katholieke gemeente werd hem toegestaan „voorloopig te ageeren." [R. & S. 1741.] Vreemder werd gehandeld met den priester Theodorus ten Oever. In 1755 op het eiland aangekomen, werd deze priester korten tijd daarna door Z. E. den Nuntius te Brussel aangezegd om zich van kerkelijke bedieningen te onthouden, (2) waarop hij door Gouverneur en Raden gelast werd de door hem verkregen vergunning in te leveren, waarna hij beschouwd werd als een „niet geprivilegieerden priester." Oogluikend werd hem echter toegestaan bij zich aan huis godsdienst-oefeningen te houden, te doopen en te trouwen. Na aldus gedurende dertig jaren als priester werkzaam te zijn geweest, werd hem in 1785 plotseling aangezegd de bewijzen over te leggen, „dat hij gerechtigd was den Roomsche Katholieken godsdienst op het eiland uit te oefenen." Z. Eerw. hieraan niet kunnende voldoen, eischte de Fiskaal tegen hem betaling eener boete van fl. 10200 benevens verbanning van het eiland en demotie van het altaar, dat hij bij zich te huis had opgericht, wegens „praetenselijk gepleegde fraudes en mesures betrekkelijk het Sacrament des Heiligen Doops, mitsgaders het neemen in ondertrouw en 't oefenen van een clandestien godsdienst." (Rekw. 1785.) Ten Oever's verzoek—waarin hij zeide nooit anders dan volgens plicht en geweten gehandeld te hebben en waarin hij wees op de dertig jaren, die

hij hier ongestoord den godsdienst had bediend—om „in consideratie van zijn grijsheid, afnemende levenskrachten en drukkende calamiteiten, deze zaak te verklaren met het officie fiskaal civiel en composibel", had niet het gewenschte gevolg. Ofschoon ik nergens vermeld heb gevonden welke straf Z. Eerw. opgelegd werd, blijkt het echter, dat hij in een waarschijnlijk hooge boete veroordeeld werd, daar hij tot zekerheid der betaling daarvan den koopbrief van een hem toebehoorend huis in handen des fiskaals moest stellen (Rekw. 1787) (1).

Volgens Ds. G. J. Simons (2) is het waarschijnlijk dat de eerste Hollandse door het Gouvernement erkende priester de Pater Jezuiet Michiel A. Schabel was (3), aan wien in 1711 een assistent gezonden werd, Petrus Piquerye, die in 1722 door Pater Pauwels vervangen werd. Uit de archieven van het eiland, met dat laatste jaar beginnende, blijkt echter niets van deze priesters. De eerste geestelijke, van wien men in de archieven melding gemaakt vindt, is de Cursedo (waarschijnlijk dezelfde, die in de doopboeken der Katholieke gemeente voorkomt als de Caysedo; zie lyst hierachter). Van hem wordt vermeld dat, toen de Regeerings-Commissarissen C. A. van der Burgh, J. P. van Collen en F. Eck (4) den 16den Januari 1722 de kas aan den op 29 October 1721 benoemden Gouverneur Jan Noach Du Fay overgaven, zich daarin bevond 98³/₄ mark gemaakt zilverwerk, door Pd. Fray Augustin de Cursedo daarin „genamptiseert" (als onderpand gedeponseed. — Prot. 1722.) Daarna wordt voor het eerst gewag gemaakt van den priester D. Cloots, van wien in 1739 gesproken wordt als „wijlen den priester Daniel Cloots" (Prot. 1739). Hetzelfde jaar wordt ook melding gemaakt van Z. Eerw. Petrus Cloek, die het volgende jaar in civiel arrest gesteld werd en veroordeeld in een boete van fl. 50,— wegens het voltrekken van een huwelijk zonder dat daarvan de proclamatie's van Bestuurswege waren gedaan. [Prot. 1740.

(1) Al is het hier de plaats niet om breedvoerig uit te weiden over de handelingen van den fiskaal van Teylingen, die zooveel bijdroegen tot de onenigheden onder de ingezetenen in 1785, kan echter als een staaltje dienen, dat hij twee jaar later Ten Oever wederom vervolgde, thans omdat deze in voornoemden koopbrief voor zijn titel „Roomsche Pastor" gevoegd had het woord „geadmiteerd." Van Teylingen meende dat „valsheid in geschriften" en schreef de daad toe: „aan Ten Oever's toeloozen heerschzucht, die zijn heerschzucht bedwelmd schijnt te hebben." Een andermaal stelde van Teylingen pastoor Ten Oever in staat van beschuldiging op grond, „dat hij negers doopte zonder hun eerst onderricht te geven in het geloof en hen dus doopte als beesten." Door tusschenkomst van den Raad werden echter deze zaken bijgelegd.

(2) Beschrijving van het eiland Curaçao. Ofschoon meerdere onjuistheden in dit werk voorkomen, zijn de volgende opgaven hoogst waarschijnlijk meerendeels juist, daar zij naar des schrijvers beweren, genomen zijn uit oorspronkelijke brieven, te Rome bewaard in het „Collegium Romanum."

(3) Dat deze priester tot de Orde van Jesus behoorde komt mij voor aan twijfel onderhevig. Z. Eerw. Carel van Heumen moest, in 1741, den eed doen: „dat hij niet behoorde tot de orde der Jesuïeten min nog een missionaris was van hen" (Prot. 1741.) De plakaten der Staten Generaal, tegen de twelving der Jesuïeten gericht, waren ook nog van kracht.

(4) Van deze tusschenregering maakt gesander mij bekende geschiedschrijver van Curaçao gewag.

(1) Bij het bouwen van een huis op Santa Barbara vond de tegenwoordige eigenaar dier plantage, naar een opzichter mij verzekerde, een zilveren crucifix in een oude muur van het voormalig klooster. De heer A. Barnes, Amerikaansch consul te Curaçao in 1884, vermeldt in zijn rapport over dat jaar, dat de beroemde Bartholomeus de las Casas eene kerk te Santa Barbara stichtte. Een door mij nageslagen bibliographie van de las Casas maakt echter geen melding van dit feit en de heer Barnes vermeldt niet, waaruit hij deze bijzonderheid geput heeft.

(2) Beknopte geschiedenis der Katholieke Missie te Suriname. M. Alberts. Gulpen. 1884.

(1) Eerste zeetocht van Alonso de Ojeda en Americus Vesputius, gedaan na de West Indien in 't jaar 1499. P. van der Aa. Leyden. 1707.

(2) Naukeurige verzameling der gedenkwaardigste Zee en Land-Reysen na Oost en West-Indien. Leyden. Pieter van der Aa. 1707.

(3) De Nieuwe Reiziger of beschrijving van de Oude en Nieuwe Wereld, door Abt de la Porte. Deel 12, Brief 136.

22 Sept.] Waarom Da. Simons dezen Petrus Cloek en niet Daniel Cloots den eersten vasten Hollandschen priester noemt, die op het eiland schijnt gevestigd geweest te zijn, is mij niet duidelijk kunnen worden. Tot in 1772 werd de gemeente bediend zoowel door wereldlijke als door orde-geestelijken, die of door het Bestuur, meestal tijdelijk, werden aangesteld of, op de wijze der Protestanten, door de gemeente zelve beroepen [R. & S. 1741; Rkw. 1771 en 1774]. Van een eigenlijk gevestigde Missie kan eerst sprake zijn met de komst van den Hoog Eerwaarden Arnoldus de Bruyn, Missionaris Praefect, die, voor zijn vertrek uit Holland met Z. E. den Internuntius te Brussel overeengekomen was, dat er in Holland een fonds zou opgericht worden ter ondersteuning der Curacaosche Missie, waarna hem nog twee assistenten gezonden zouden worden, daar op het eiland "de oogst der geloovigen zeer groot, doch de arbeiders weinig waren." [Rkw. 1774]. Van af de komst van den Heerw. A. de Bruyn is er dan ook door de Overheid voor gezorgd, dat het den geloovigen Curacaonaars nooit aan leiders ontbrak.

(Wordt vervolgd).

J. H. J. HAMELBERG.
Archivaris.

NIEUWSBERICHTEN CURACAO.

DE Gouverneur is verhinderd Zondag 1 Maart a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjutant v. d. Gouverneur,
VAN WINGEN.

De laatste maal heeft voor de Katholieken van Curacao een bericht gebracht, dat in hooge mate zorgwekkend en treurig is.

Onze geliefde Vader en Bisschop Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten is den tienden Februari jl. van de H. H. Sacramenten der stervenden voorzien.

Wij twijfelen niet, of de smartelijke indruk, welken deze tijding in de harten aller Katholieken zal verwekken, zal hun een spoorslag zijn hunne vurige gebeden voor den hoogen Lijder te verdubbelen, opdat het den Allerhoogste behage zich over den Herder en zijne kudde te ontfemen,

FEUILLETON

Di promer hotel ta bon.

—(o)—

Jochem Nickel, un habitante di e pueblo chikito Schieduin, mester a bai Rotterdam pa su negocio. El tabatin mas gustoe pa keda cas, pasobra el a tende conta tantoe cos mahoso di e gran ciudad di comercio, koe su coe-razon a coemiza tembla ora e tabata ariba su viaje. I su esposa?... no, nos no kier papia di djele, e pover tabata mitar morto di ansia pa su Jochem. Tabata dianan tristoe, e dia, koe mester pasa ainda promer koe le bai, dianan di ansia y miedo.

Porfin dia grandi a jega; su esposa mes a companja Jochem te na station di ferrocarril.

"Busca un bon hotel pa bo por keda droemi awe anoche, tende! Di promer hotel, koe bo ta mira ta bon?"

Jochem a primintiele esai koe lagrima na wowo i poco poco ferrocarril koe lo hiba Jochem Rotterdam, a haci su esposa jora mas tantoe, pasobra distancia denter di nan a bira mas grandi i alafin el a kita for di su bista.

Ora Jochem a jega na Rotterdam su promer trabao tabata di busca un hotel. Di promer koe le mira lo ta bon.

"Mucha!" asina el a puntra, "muchamunstra mi un hotel."

"Un hotel" Wel, aja Hotel di Maas". Jochem a bai. Portero ta para na porta sin papia nada.

"Zoo, Señor Maas, com bai?" Jochem dici, i el a cohe manoe di Portero, ta sagudiele asina, koe cara di portero a munstra, koe el no tabatin costumbe di haja manoe di un coe-nukeroe.

naar de mate Zijner oneindige goedertierenheid.

— Wij vernemen nog, dat Z. D. H. Mgr. H. Van de Wetering, Aartsbischop van Utrecht, vergezeld van zijn Secretaris, onzen lijdenden Vader heeft bezocht.

— Van alle zijden, meldt men ons, ondervindt onze beminde Bisschop de levendigste blijken van deelneming en belangstelling.

— Maandagavond werd, onder begeleiding van den Hoog Eerw Heer Provicaris en verscheiden Geestelijken mitsgaders enkele particulieren, door vier Eerw. Fraters van het College Sto Thomas, het gebeente van den Hoog Eerw Heer Mgr. F. E. C. Kieckens, in leven Geheime Kamerheer van Z. H. Paus Leo XIII, van het R. K. Kerkhof overgedragen naar de kapel van het R. K. Gasthuis aan hetwelk de naam van dezen edelen priester en prelaat voor immer verbonden behoort te blijven.

De volgende morgen werd het stoffelijk overschot van den onvergetelijken dienaar des Heeren na een solemnele Mis van Requiem, opgedragen door den tegenwoordigen Rector van het Gesticht, den Zeer Eerw Heer C. Blommerde onder assistentie van den Zeer Eerw Heer J. V. Zwijsen, Rector van het college Sto. Tomas en den Subdiaken F. J. A. Van den Donk, en bijgewoond door een talrijke schare van Geloovigen, in de schoone tombe bijgezet met al de plechtigheid van het trefend en zinrijk ceremonieel, dat onze Moeder de H. Kerk voor zulke gelegenheden voorschrijft.

Was de talrijke opkomst der Geloovigen een levende hulde aan de groote verdiensten van den ontslapen Weldoener der ongelukkigen, — de fraaie tombe, waarin de christelijke kunst, door de bekwaame hand van een kunstenaar uit het atelier der Heeren Margry & Snickers te Rotterdam, met heerlijke soberheid de ontfermende liefde tot den lijdenden naaste beitelde, beschaamt de uitspraak van den dichter, dat het marmer eene koude hulde zou zijn.

— Donderdag 13 Februari had aan de zoutpannen te Bonaire een allertreurigst ongeluk plaats.

De heer H. C. Saller, kapitein van de Saline, een Amerikaanschen schoener, keerde des avonds, toen de duisternis reeds ingevallen was, in een visschersboot van Kralendijk (z. g. Playa) naar zijn schip terug. In de nabijheid van dit vaartuig deed een hevige golfslag het bootje omslaan

met het droevige gevolg dat de kapitein den dood in de golven vond.

— Vrijdag 21 Februari heeft de heer Edgar Senior voor den Geneeskundigen Raad van dit eiland met den besten uitslag het examen voor apotheker afgelegd.

— De Duitse stoomboot Markomannia, die onlangs van hier naar Sabanilla vertrok, is in de Boca de Ceniza gestrand, op dezelfde gevaarlijke plaats, waar eenige maanden geleden de Améique verongelukte.

Menschenlevens schijnen er gelukkig niet bij te betreuren.

Er is hier gisteren van dezelfde lijn eene boot aangekomen, de Teutonia, welke, de reis naar Europa ondernomen heeft langs dezelfde havens als het gestrande stoomschip zou aandoen.

Bij Gouvernemets-beschikking is, met ingang van den 1n. Maart 1896, bevorderd:

- a. tot brigadier de maréchaussée der 1e. klasse François Nederlands; en
- b. tot maréchaussée der 1e. klasse die der 2e. klasse Albert Houtman.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Constancia Cealio, Hernecilia Pardo, Samuel Brado, Henry Postwissel y Ca., Erani U. Eyerts, Vicente Sierra, Bartolo Jimenes, Jhon Smith, Leocadia Moreno, Juana de Henriquez.

NEDERLAND.

Den 30 Jan. gaf de vereniging Nederland en Orange te Berlijn in de zalen van het Kaiserhof-Hotel eene soirée musicale en een weldadigheidsbal. Daarbij waren meer Hollanders tegenwoordig, dan ooit te Berlijn bijeen kwamen: ver over de honderd. Het gezantschap met zijne dames was voltallig. Verscheiden Hollandsche kunstenaars en kunstenaressen werkten aan het concert mede: de zangeres Betsy Schot, de cellist de heer Anton Hekking enz. Transvalers waren er ook als gevierde gasten; dr. Leyds, jhr. Beelaerts van Blokland, de vice-consul te Londen baron Quarles de Quarles.

Het welgeslaagd feest eindigde nog opgewekt vroeg in den ochtend.

BUITENLAND.

Rome.—De tekst van een brief des Pausen aan kardinaal Langénieux wordt door de bladen openbaar gemaakt.

rikoe, pero aki ta tantoe scur, lo mi cende luz."

Jochem a bai para ariba un stoel á cende un lucifer i a poné bau di e glasnán di luz electrico.... ma el no a mira luz.

"Bo sá, kiko mi ta haci, mi ta baha, sino mi ta haja un disgracia mas i mi ta jama kellner. Warda ata, klok; Jochem ta hala, hala, pero el no a tende nada; i esai tabata di comprende, pasobra Jochem no a cohe cordon di klok, ma cordon di trocamentoe di temperatura i awor a drenta den su camber un aire cayente, pero ningun kellner.

Furioso el a habri porta: "Señor Maas, Señor Maas." Otro hende a habri porta di nan kamber, kordando koe a socede un disgracia. E kellner a boela bini.

"Señor, Señor ta kiko tini?"

"Cende lampi pa mi."

Rabiar e kellner ta primi ariba un sorto di cabez di claboe i e lampinan chikito a tira nan luz den kamber.

"Ta cos stranjo," Jochem dici, saca luz asina. Ma trece mi un glas di cerbez. Kiko bo no por? Wel binja anto.

Kellner a trece binja i a bai.

"Kiko for di e kelki fini mi mester bebe? No esai mi no ta haci, lo mi kibrele, mehor mi ta bebe for di e cos aja"..... El a cohe vocino.

di telefono i a jenele koe binja. Awor a socede un cos terrible: el a tende un boz bisa: "Si, si, mi tai! Kiko bo kier?"

Jochem ta hala atras. "Kiko for di e cos ai ta sali palabra! No esai ta bruhamentoe." Mi a spanta. Mi ta bai drumi, ma warda larga mi paga lampi.

El a coemiza supla, pero lampi no ta paga.

Leo XIII schenkt aan Frankrijk, dat hij verklaart lief te hebben, ter gelegenheid van het 14de eeuwfeest van den doop van koning Clovis, de zeldzame gunst van een nationaal jubilé.

De Paus herinnert Frankrijk aan dezes naam van oudste dochter der Kerk, aan de vele blijken van zijne liefde, en aan het feit dat het zich na zijne afwallingen altijd weer door het geloof van zijne rampen wist op te beuren en de apostolische zending te vervullen, het door de Voorzienigheid opgedragen.

De Paus hoopt, dat de bisschoppen, de opvolgers van St. Remigius, het geloof zullen verdedigen tegen de aanvallen van hen, die de beschaving willen vernietigen, en verklaart voor Frankrijk te bidden, opdat de massa's die thans in de duisternissen des ongeloofs rondollen, erdoor herwonnen worden.

Allen Franschen wordt vervolgens onder het oog gebracht, dat de afwijking van de beginselen, welke het land groot maakten, hen onfeilbaar zou brengen tot het verval en hen weerloos zou doen staan tegenover de vijanden van eigendom, gezin en maatschappij. Dat zij zich dus vereenigen: *qu' ils se rallient donc!*

"Intusschen, geliefde zoon, moeten de Katholieken als kinderen des lichts moed vatten en zich zooveel te onverschrokken en voorzichtiger toonen, naarmate zij zien, hoe eene duistere macht meer doordrijvend alles om haar heen tracht te vernielen, wat weldadig en heilig is; aller eerbied afdwingen door de onverwinnlijke kracht der eenheid; met scherpzinnigheid en moed het initiatief nemen tot allen waren vooruitgang op sociaal gebied, volgens de leer vervat in Onze encyclieken; zich de geduldige verdedigers en wijze raadslieden der zwakken en onterfden toonen; eindelijk, zich in het eerste gelid houden tusschen hen, die de eerlijke bedoeling hebben, in welke mate ook, samen te werken om overal tegen de vijanden van alle orde de eeuwige beginselen te doen heerschen van de gerechtigheid en de Christelijke beschaving."

De Paus sluit met den zegen des H. Geestes over Frankrijk in te roepen en den apostolischen zegen te schenken aan allen, die aan de feesten zullen deelnemen.

In het gebruik der woorden *SE RALLIENT* in plaats van *s'unissent* in de boven gecursiveerde zinsnede ligt een zeer duidelijke wenk voor de Fransche Katholieken, om zich bij de *Ralliés* aan te sluiten.

—Ten Vaticane oordeelt men, dat omtrent de terugroeping van den heer Lefebvre de Biéhaime geene beslissing zal worden genomen voor Maart. Het di-

El a haja un idea: "O ki bobo mi ta, Mi mester primi ariba e cos ai, mes cos koe e kellner. Mi sá caba!"

Pober Jochem! El a cohe un robes i el no a mira, koe tabatin scirbi ariba djele alarma, p'esai el tabata masjar admira, ora el a mira su camber jena di hende, koe tabata carga emmer coe awa cordando, koe tabatin kimamentoe.

"Boso ta biní paga lampi koe awa? Jochem dici, "cerca nos, nos ta supla i cos ta clar!" Rabiar toer a bai i Jochem a bai droemi.

"No esai mi no por wanta mas," el a bisa un poco despues. "Ta bira mas i mas cayente!"—Jochem no a sabi koe pipa di temperatura a keda habri.—No, no, ph!

Nan ta hasa mi," El a lamanta i a bai droemi ariba dos stoel, pero calor a bira mas fuerte.

"Ph, ph! ki calor! Lo mi habri bentana. Mi no por mas."

Jen di sodor el a bai pa habri bentana "Com mi mester habri e cos aki?" El ta busca, ta poerba, te alafin el a haja cordon di jaluzi, i Jochem koe a mira tantoe cos stranjo, tabata corda, koe el por habri bentana coe ne.

Et ta hala, hala koe toer su forza.... jaluzi ta cai, ta cai ariba Jochem i ta kibra glas grandi di bentana. Un polis tende e boroto i tambe un joramentoe di a corda ariba un cos terrible.

"Portero, portero, nan ta grita auxilio. Larga nos bai mira!"

"O e homber di 47. Bam polis, nos ta tirele afor."

Pober Jochem. Nunca den su bida el no tabatin cuenta coe policia i awor meimei den anoche un polis ta hibe afor i ta largele na caya.

Pober Jochem.

I anto di promer hotel lo ta bon!

plomatiek gebruik verbiedt, een gezant te ontslaan tijdens zijn verloftijd.

—Het schrijven, dat de Paus aan de Hongaren denkt te zenden ter gelegenheid van het duizendjarig bestaan van hunnen Staat, zal waarschijnlijk niet den vorm hebben van eene encyclicke maar van eene breve aan den primaat, kardinaal Vazsary, daar Leo XIII reeds eenige jaren geleden eene encyclicke aan het Hongaarsche volk gericht heeft. In dit document zal de Paus geestelijke voorrechten toestaan voor de kerkelijke viering van het millennium.

—Maandag den 21 Maart a. s. treedt Leo XIII in het 19e jaar van zijn Pauschap en in het 87e zijn levens, zoodat hij den gemiddelden levens- en regeringsduur zijner voorgangers ver overtreft. Van de 263 Pausen hebben er slechts 11 langer dan 17 jaar geregeerd, en van het jaar 1378 af, na het einde van de Westersche scheuring, zijn slechts 16 Pausen onder dan 80 jaar geworden. De oudste Paus was Paulus IV, die op 89-jarigen leeftijd gekozen, tot zijn 93e jaar leefde.

Pius IX heeft van alle Pausen het langst geregeerd, nl. 32 jaar.

—Ter gelegenheid van den sterfdag van Paus Pius IX werd door kardinaal Von Hohenlohe in de Sixtijnse kapel een lijkmis gelezen, waarbij de Heilige Vader tegenwoordig was. Verder werd de dienst bijgewoond door de kardinalen, de leden van het corps diplomatique, de voornaamste Romeinsche familiën en tal van vreemdelingen.

De gezondheidstoestand van Leo XIII was uitstekend.

—Onder voorbehoud deelt de *Cour. de Bruxelles*, mee, dat de H. Vader in zijn encyclicke over het primaat van de Pausen het gedrag van vorst Ferdinand van Bulgarije zal brandmerken als aanstootgevend en lijnrecht in strijd met 'sPausen streven tot hereniging der Oostersche Kerken.

Italië. — Koning Menelik is een grootmoedig tegenstander; hij heeft Galliano en zijnen mannen vrijen aftocht met wapenen en voorraad toegestaan, en de kolonne is veilig teruggekomen te Ada Agamus met uitzondering van negen officieren en een sergeant die Menelik als gijzelaars vasthoudt.

Het Italiaansche volk begint ontevreden te worden, niet alleen dat Crispi's veroveringszucht het leven der landskinderen noodeloos verspilt, maar ook de nationale eer wordt geducht gehavend, terwijl het arme volk de kosten zal hebben te betalen. Crispi heeft reeds 60 miljoen bij de Italiaansche, de Napolitaansche en de Siciliaansche Bank geleend.

—De correspondent van de *Vos. Ztg.* staat volkomen in voor het volgende bericht, volgens hetwelk *Engeland tegen het drievoudig verbond* zou front maken.

—De Italiaansche regeering heeft officieel voor het Afrikaansche expeditieleger verlof gevraagd om door Zeila te mogen trekken, waarop het Britsche ministerie van buitenlandsche zaken liet doorschemeren, dat vooraf Frankrijks toestemming voor het bezetten van Harrer gevraagd moest worden. Daar de eerste onderhandelingen een dergelijke houding van lord Salisbury niet deden verwachten, heeft zijn antwoord te Rome diepen indruk gemaakt. Men wil in Englands veranderde houding het bewijs zien, dat het uit wrok tegen Duitschland zich geheel aan Frankrijks zijde wil scharen en aan het Drievoudig verbond den rug wil toekeren. Italië is zich volkomen bewust van de onmogelijkheid om met Frankrijk samen te gaan en zal, wel noode

maar toch zonder bedenken, eer van Englands dan van Duitschlands vriendschap afzien." Intusschen stelt de Italiaansche diplomatie alle pogingen in het werk om tusschen Duitschland en Engeland een toenadering tot stand te brengen.

Frankrijk. — Het schijnt, dat de terugroeping van graaf Lefebvre de Béhaine als Fransch gezant bij het Vaticaan, nog altijd geen voldongen feit is. Wel wordt opnieuw een diplomaat genoemd, die geroepen zou zijn, om den Heer De Béhaine te vervangen, maar dat alles hangt nog in de lucht. Het kabinet-Bourgeois aarzelt blijkbaar, onder den storm welke tegen zijne plannen is opgestoken. In deze belangrijke zaak een beslissing te nemen. Bovendien is de Paus, ondanks het verlies van zijn wereldlijk gebied, een macht, waarmede men rekening moet houden. De invloed van het Vaticaan telt in Europa en bij de zwenkingen in de internationale groote politiek, die in het vooruitzicht worden gesteld, zou een gouvernement al heel onpopulair handelen door den H. Stoel van zich af te stooten.

Uit Rome wordt thans mededeeling gedaan van de woorden, welke de H. Vader tot graaf Lefebvre in de Kerstaudentie heeft gesproken en die den toorn der Fransche regeering in zoo hooge mate hebben opgewekt. „Wij weten," zeide de H. Vader tot den gezant, „dat de heer Bourgeois het plan heeft, een wet op de vereenigingen voor te stellen, dat die wet, naar de meening der regeering bestemd is, de scheiding van Kerk en Staat voor te bereiden. Wij moeten u waarschuwen dat, indien deze wet bepalingen mocht inhouden, strijdig met de vrijheid der Kerk, de Paus gedwongen zal zijn te protesteeren langs anderen dan diplomatieken weg. De toestand is toch niet dezelfde als bij de belasting op de kloostergoederen, welke zonder twijfel onbillijk is, maar alleen de materiele belangen der kloosters raakt. Thans staan de geestelijke belangen der Kerk op het spel en zal het de plicht van Mijn geweten zijn te protesteeren. Uw plicht is het thans de regeering hiervan in kennis te stellen."

In gelijken zin is ook het schrijven van den Paus aan President Faure vervat.

—Tegen de Katholieke Kerk kunnen geen nieuwe wapenen meer worden gesmeed; het zijn altijd dezelfde beschuldigingen, reeds duizendmaal weerlegd, dezelfde lastertalen reeds duizendmaal beschaamd, welke, hetzij door bevoordeelde andersdenkenden, te goeder, hetzij door rampzalige afvalligen te kwader trouw worden herhaald.

Hoe dikwijls is bijvoorbeeld, en wordt nog steeds beweerd, dat de kloosters kweekplaatsen van onwetendheid en onkunde zijn, terwijl zelfs een oppervlakkige kennis van de geschiedenis der beschaving van het tegendeel overtuigt.

De volgende mededeeling zal dan ook niet anders dan een verkwiktelijken indruk geven en aan de trouwe zonen der H. Kerk en aan allen, die ofschoon buiten de Kerk staande, eerlijk en onpartijdig zijn, som in Haar eene eerbiedwaardige instelling te erkennen.

EEN BEROEMD ASSYRIOLOOG UIT DE ORDE VAN DEN H. DOMINICUS.

De vorige week (in Januari) hield Pater Vincentius Scheil, van de orde der Dominicanen, zijne openingsrede als professor der Assyriologie aan de Sorbonne te Parijs. Vele vakgeleerden, waaronder een bekend Fransch Assyrioloog, dr. Julius Oppert, die zich als medewerker

van Rawlinson en anderen aan de eerste ontcijfering van het spijkerschrift een klinkenden naam verwierf, hadden naar de benoeming gestreefd. De keuze der *ver van clericaal gesinde regeering* viel echter op den jeugdigen Dominicaan. Reeds voor eenige jaren ondernam P. Scheil eene wetenschappelijke reis, welk bewijs van vertrouwen hij met de heerlijkske uitkomst beloofde. Twee banden hiërogllyphen, en de ontdekking van een tot heden verloren geacht handschrift van den Israëliet Philo (omstreeks het jaar 25 v. Chr. te Alexandrië geboren) waren de onmiddellijke vruchten. Spoedig daarna werd hem van wege de Turksche regeering de „eerste wetenschappelijke zending" opgedragen. Hij deed opgravingen in Assyrië en vond belangrijke teksten in spijkerschrift. Als bibliothecaris des Sultans ontdekte en ontcijferde P. Scheil in het Museum te Constantinopel een inschrift van bijzonder hooge waarde „over den ondergang van Ninive." Het feit der benoeming van dezen geleerden Dominicaan tot professor der Assyriologie aan de Sorbonne vervult ons Katholicken, met vreugde, wijl daarin een nieuw bewijs geleverd wordt, dat onze Kerk op wetenschappelijk gebied minstens gelijken tred houdt met andersdenkenden. (C).

—De Fransche regeering gaat eene rijks-inkomstenbelasting invoeren; aldus heeft de ministerraad besloten. De thans in Frankrijk bestaande rijksbelasting wordt geheven naar het mobilaire, de deuren en vensters.

Herhaaldelijk is door de radicalen reeds aangedrongen op eene vervanging van de belasting door eene inkomstenbelasting, doch geene regeering durfde tot dusverre aan, wijl dat denkbeeld zeer onpopulair is in Frankrijk. Elk ministerie voorzigt, dat het daarbij over een samengaan van rechterlijke en gematigde republikeinen zou vallen.

De nieuwe belasting zal progressief zijn en van 1 tot 5 percent op de inkomsten heffen. Inkomens beneden de 2500 francs zullen zijn vrijgesteld.

De Senaat zou dit ontwerp echter wel eens kunnen afwijzen. Dit lichaam schijnt niet zulk een willoos werktuig in de handen van het tegenwoordige ministerie te zijn als de Kamer. Dit bleek nog bij de tweede lezing van het ontwerp op de ongelukken bij den arbeid, waartegen senator Béranger een contra-ontwerp had ingediend. In weerwil van het verzet van den heer Ricard, minister van justitie, besloot de Senaat met 91 tegen 76 stemmen het voorstel Béranger in behandeling te nemen.

Een ander Fransch minister hadde na zulk een votum zijn ontzag genomen. Een lid van het kabinet-Bourgeois mag dat echter niet; de richting, die zijn ministerie vertegenwoordigt, eischt een aanbliven trots alles en tegen alles.

Duitschland. — Trots alle tegenspraak, zegt de correspondent der *V. R. Ct.*, blijft het gerucht van een aftreden van den Duitschen Rijkskanselier, naar aanleiding van een nieuw marine-ontwerp, aanhouden. Er zou namelijk volgens de plannen van den keizer nu een ontwerp uitgewerkt en waarschijnlijk in den herfst aan den Rijksdag voorgelegd worden. Men meent, dat de crisis even goed plotseling als eerst over eenige maanden kan uitbreken, al naar gelang de keizer een geschikten opvolger voor Von Hohenlohe vinden kan. Het meest wordt de 70-jarige graaf Wartensleben als 's keizers candidaat voor het rijkskanselierschap genoemd; de graaf is generaal der cavallerie op non-activiteit en sedert eenigen tijd bij den keizer in hooge gunst.

Engeland. — De berichten omtrent het dreigen van nieuwe onlusten in de Transvaal worden door den Engelschen minister van koloniën, Chamberlain, niet ernstig opgenomen. Zijn departement maakt de volgende officiële kennisgeving openbaar:

„In de laatste dagen zijn aan verschillende adressen telegrammen ontvangen van Britsche ingezetenen te Johannesburg, die den staat van zaken aldaar als onrustbarend voorstellen. Deze telegrammen zijn bijna alle ongeteekend, maar komen klaarblijkelijk van een kleine groep van personen.

Daar de minister van koloniën niet gelooft, dat zij een ware voorstelling van den toestand geven, heeft hij den Britschen agent te Pretoria telegrafisch opgedragen, naar Johannesburg te gaan om verslag uit te brengen over den toestand en, indien hij grieven van dringenden aard vindt, die vatbaar zijn voor herstel, daarop de aandacht te vestigen van de Transvaalsche regeering, die, naar de heer Chamberlain vertrouwt, in staat en geneigd zal zijn, de noodige stappen te doen.

Er is misschien — aldus eindigt dit communiqué — eene kleine minderheid van personen, financieel betrokken bij den Rand, die geneigd zijn opnieuw troebelen in het leven te roepen, en dit is een zaak, welke de minister ter overweging aanbeveelt aan de aandeelhouders en andere belanghebbenden."

—Wat Armenië betreft, heeft lord Salisbury (die bevreemd scheen, dat Chamberlain's taam de zijne zou overvleugelen, en daarom spoedig een der Engelsche banket-speeches heeft gehouden) deze verklaring afgelegd:

De zes mogendheden zullen toezicht houden op de hervormingen in Armenië, en verder niets. Echter zal Engeland niet tusschenbeiden komen; het bezit de macht niet tot militaire bezetting van Klein-Azië. Spr. geloofde niet, dat eene andere mogendheid (Rusland) het zou doen, want dat zou een oorlog uitlokken.

Rusland. — De voorbereidingen voor de kroningsfeesten te Moskou zijn in vollen gang. Op het Chodynki-veld tegenover het Peter-paleis worden vier open schouwburgen, 12 schommels, 1 circus, 11 draaimolens, 10 muzikanten, 100 volkscafés en 22 bierhuizen opgericht. Het Kremlin zal door 500.000 lampen geillumineerd worden, waaronder 14.000 electrische lampjes, die de torens van het Kremlin zullen verlichten. De muren van het Kremlin worden langs alle lijnen met eene menigte lampions behangen, de tuinen zullen in den glans van duizenden veelkleurige lampjes stralen, en de muren aan het Roode Plein in een zee van gaslicht zwemen. De stad bouwt een prachtig paviljoen bij de Twerskoi-poort, waar de Czaar welkom geheeten zal worden, en versiert den ganschen weg, dien de optocht volgt; verder illumineert zij de boulevards en pleinen, waarlangs de stoet zijn weg neemt, en richt een maaltijd aan voor alle troepen, die te Moskou komen.

Portugal. — Koning Carlos keerde onlangs met een zijner adjudanten in open rijtuig van een uitstapje terug, toen door een werkman groote steenen naar den koning werden geslingerd. Een ervan trof den adjudant, die uit de koets sprong en den dader gevangen deed nemen. Deze schreeuwde, terwijl hij werd weggevoerd: „Leve de sociale revolutie!"

De volgende dagen werden den koning talloze betoogingen van gehechtheid gebracht ingevolge dezen aanslag. **Servie.** — Te Belgrado loopt het

EL TIEMPO ES EL CRISOL DEL MERITO

Una existencia de 74 años garantiza el mérito de

LA PANACEA DE SWAIM

Como curación de *Escrófulas, Exezemas, Reumatismo, Ulceas* y todas las enfermedades de la Sangre.

Agentes: *Jones & Borchert, Botica Alemana--Curazao*

De venta en todas las droguerías.

gerucht, dat de rojarige koning Alexander in het huwelijk zal treden met prinses Helena, de 23jarige dochter van vorst Nicolaas van Montenegro.

Afrika.—Koning Menelik heeft aan zijne onderdanen eene proclamatie gericht, die even merkwaardig is van vorm als van inhoud. Ze luidt:

„Oproep van Menelik II, koning der koningen van Ethiopië, aan zijn volk.

„Hoor! Dat de vijand van ons geloof en ons vaderland het gehoor verliese!

„Dat de vijand van onzen meester Menelik het gehoor verliese!

„Dat de vijand van de Maagd Maria het gehoor verliese!

„Tot hiertoe heeft God ons de genade bewezen ons Ethiopië te bewaren, Hij heeft ons toegelaten onze vijanden te overwinnen en ons vaderland te verheffen.

„Door Gods genade heb ik tot hiertoe geregeerd, en indien mijn dood nabij is, ben ik daarover niet ongerust, want de dood is ons aller lot. Maar tot hiertoe heeft God mij nooit vernederd. Hij zal mij in de toekomst ondersteunen.

„Een vijand is over de zee gekomen, en heeft onze grenzen geschonden, om ons vaderland en ons geloof te vernielen. Ik heb alles verdragen; ik heb reeds te lang onderhandeld, om ons land te sparen, zoozeer beproefd in de laatste jaren.

„Maar de vijand rukt altijd voortwaarts en ondermijnt onze gronden en onze volkeren, gelijk de mollen doen. Nu is het genoeg!

„Met de hulp der H. Drievaldigheid heb ik besloten ons land te verdedigen en den overweldiger, die niets hooren wil, met geweld te verdrijven.

„Dat hij, die kracht heeft, mij vergezelle; dat hij, die er geene heeft, voor ons bidde voor het weigelukken onzer pogingen.

„De *woluders* (het leger, in garnizoen in de provincie) moeten zich alle vereenigen in mijn hoofdkwartier te Djirou.

„Dat de *fannos* (militie) in allerijl hunnen voorraad gereed maken, want zij zullen allen binnenkort onder de wapens geroepen worden door mijne *choums* (gouverneurs) der provincies.

„Dat geen enkele achterblijve, dat elkeen oprukke voor zijn vaderland en zijne haardstede. Ik wil al mijne soldaten rond mij zien, hoort ge!”

Aan koning Humbert, de presidenten Grévy en Carnot schreef Menelik herhaaldelijk: Mijn rijk is belangrijk genoeg om geen enkel protectoraat te verlangen en onafhankelijk te bestaan.

Amerika.—Te Louisville, in Kentucky, had de gemeenteraad vóór eenige weken besloten het jaargeld aan de liefdezusters, die het hospitaal bedienen, te onthouden. De burgemeester, Tyler, weigerde het besluit der vroede mannen te teekenen en voegde er de volgende verklaring bij:

„Het blijkt, dat gijlieden iets anders beoogt dan de bezuiniging van een paar honderd dollars. Gij wilt het hospitaal onttrekken aan de leiding der zusters. Dit heeft ook een uwer gezegd, er bijvoegend, dat dit zijn wensch was, *daar het Katholieken zijn*. Maar als dit zoo is, zal Louisville aan America en aan geheel de wereld het schouwspel bieden van 36 mannen, die 4 weerlooze vrouwen bestoken! God erbarme zich over iedere regering, iedere natie, iederen gemeenteraad, die zoo fanatiek te werk gaat.

„Uit gevoel van rechtvaardigheid jegens de Zusters, die de zelfverloochening beoefenen met opoffering van haar maatschappelijke betrekking, van de banden des bloeds, om de bewonderenswaardigste naastenliefde te beoefenen in ons land, zich blootstellende aan het gevaar zelven besmet te worden, — uit gevoel van rechtvaardigheid, sprekend voor mij zelven als mensch en in naam van de liefdadige en milde bewoners van Louisville, weiger ik beslist dit besluit te teekenen en zend het ulieden terug.”

Het is gelukkig, dat er nog overal stemmen vernomen worden, die de waarheid huldigen omtrent de Christelijke zelfopoffering, zoo algemeen in de Katholieke Kerk. Maar *ongelukkig* is het voorzeker, als een menschonteerd materialisme redelijke schepsels Gods dermate nederdrukt en hun zooveel stof in de oogen strooit, dat zij van den

verheven adel der Christelijke toewijding in het geheel niets meer zien kunnen.

Bulgarije.—De laatste berichten melden, dat prins Boris, den vermoedelijk opvolger van vorst Ferdinand volgens den ritms der Grieksche Schismatieken is gedoopt. De tegenwoordiger van den Czaar, graaf Kutusoff, woonde de zoogenaamde plechtigheid bij. De geschiedenis zal leeren, welk voordeel deze laffe beginselverzaking Ferdinand en zijn Huis zal opleveren.

APRENDIENDO EL ALFABETO.

Nunca me olvidaré cuando (siendo colegial) me llamaron para aprender las letras del alfabeto. ¡Oh, Dios mío, Dios mío! Qué sufrimiento de espíritu y de cuerpo el que sentí al tener que pasar por tan odiosa tarea. Me parecía a mí que nunca podría aprender tales letras, luego que aprendía la segunda letra olvidaba la primera y de esta manera me sucedía lo mismo con las demás. En mi pesar mojaba el libro con lágrimas y en mi cólera y disgusto lo arrojaba al suelo y lo pisoteaba; pero cuando al fin pude retener en mi imaginación el alfabeto, la operación de aprender á agrupar las letras en palabras se me hizo más fácil: mas la tarea pesada en todas las cosas es posesionarse del principio vital que exista. ¿No es verdad? Todos dirémos que sí, pues bien entonces vamos á copiar una carta y hagamos la aplicación de su teoría.

„Durante varios años”, nos dice un cliente, que sufría de un padecimiento que ni yo ni los doctores que me asistían, podían definir. Comenzaba con un mal estar general, debilidad, pérdida de apetito, angustia después de comer y dolores en el pecho y espalda; algunas veces me pasaban bochornos de calor seguidos de frío, la boca y la lengua forradas con materia blanca y gastado el sentido del sabor. No teniendo gusto natural para comer, perdía carne y fuerzas. Cuando más progresaba el dolor, tanto más afectaba la acción de mi corazón y mi respiración. La respiración se hacía más corta y el corazón me batía y palpitaba al punto de hacerme temer que me iba á morir de mal de corazón; después me sobrevinieron dolores en los riñones, en la parte baja de la espalda que eran con frecuencia muy agudos y alarmantes. Apenas necesitaba decirles que todo esto me mortificaba y deprimía mi espíritu de tal manera que me era imposible atender á mi trabajo.

„Después de algún tiempo determiné por conveniente dirigirme á Barcelona y entré en el Hospital de Santa Cruz de aquella ciudad, permanecí en él tres meses; durante el segundo mes me dió un ataque de parálisis en las piernas que afortunadamente aplicándome la electricidad, cedió en gran parte. Durante el tercer mes había mejorado un tanto en mi estado general de salud y regresé á Lloret donde trabajé lo mejor que pude por cerca de cinco meses, mas esta mejoría fué corta, mi padecimiento me volvió con gran fuerza y me vi obligado otra vez á ir al hospital. Allí permanecí dos meses y no encontrando alivio alguno regresé á casa otra vez, esta vez, ya tan desanimado y triste como pudiera figurárselo.

„Mas habiendo leído de las notables curaciones que hacía el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, supliqué al farmacéutico de Lloret, Don Exequiel Botet, que viniera á verme y le pregunté si me aconsejaba á que tomase el Jarabe. El resultado fué que comencé á tomarlo siguiendo las instrucciones.

„Tomé en todo muchas botellas, pero el resultado que me produjo este remedio fué maravilloso. *Me convirtió completamente en otro hombre.* Hoy todos mis padecimientos han desaparecido y como y trabajo lo mismo que ántes de que tuviera esta enfermedad.

„Acabo de ir á ver hoy al señor Botet y quedé sorprendido de verme tan cambiado y alegre. Viendo la gente lo que el Jarabe Curativo de la Madre Seigel me ha hecho, todos lo piden y dicen que usarán esta medicina tan mágica. Uds. tienen mi consentimiento para publicar esta carta. (Firmado) Salvador Masjuan, Lloret de Mar, Provincia de Gerona, 24 de Mayo de 1895.”

Ahora pues veamos en que nos interesa á nosotros este caso. ¿Cuál es la verdad fundamental de él? Es esta, que Don Salvador Masjuan había sido

por largo tiempo víctima de esa enfermedad sutil — indigestión ó dispepsia! los síntomas comprueban que la fermentación del alimento no dijo en el estómago envenenó su sangre y finalmente fué la causa de todos los decidamientos locales que nos ha descrito. Los primeros tratamientos no sirvieron porque no fueron dirigidos al *real y verdadero sitio de la enfermedad*, al estómago. Es inútil tomar medicina por meros síntomas, debemos saber y curar sus causas. Saber estas es saber el alfabeto de todas las enfermedades, pues un 99 por ciento de nuestros padecimientos no son otra cosa que dispepsia en disfraz.

La gente muere sin cuidarse porque no saben de que padecen. Llámesele dispepsia y se habrá casi acertado la verdad y para su curación radical y duradera, no hay ningún otro remedio en la tierra que pueda compararse con la preparación que contiene esperanza y salud y que bajo otro nombre es el Jarabe Curativo de la Madre Seigel.

(2)

Openbare Verkoop.

Op Woensdag 18 Maart 1896 des middags ten 12 ure, zal in het verkooplokaal van M. P. Curiel, hoek Prinsen- en Keukenstraat, in het openbaar worden verkocht:

De twee thans vereenigde effecten Nrs. 48 en 49, gelegen op Scharlo, staande ten name van wijlen den Heer P. F. DE HASSETH.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van

Notaris J. H. SCHOTBORGH.

Het perceel is te bezichtigen gedurende acht dagen vóór den verkoopdag van des morgens 9 tot des namiddags 4 uur.

OPROEPING

VAN

Crediteuren en Debiteuren

Allen, die iets te vorderen hebben van- of schuldig zijn aan den boedel van wijlen den heer

James A. Jones.

worden hierbij opgeroepen om binnen den tijd van twee maanden, van heden af gerekend, hunne vorderingen in te dienen bij- of het door hen verschuldigde te voldoen aan den ondergeteekende, testamentairen executeur van genoemden boedel.

Curaçao, den 25 Februari 1896.

CHARLES A. JONES.

LLAMAMIENTO

DE

Acreedores y deudores

Se llama por la presente á todos los que tengan algo que reclamar, ó que adeudan algo á la sucesión del finado señor

James A. Jones

á que presenten en el término de dos meses, á contar desde la fecha de hoy, sus reclamos, ó paguen sus deudas al infrascrito, albacea testamentario de dicha sucesión.

Curaçao, 25 de Febrero de 1896.

CHARLES A. JONES.

TE KOOP

bij J. S. Scheidelaar,

Breedestraat, Overzijde.

Vaatjes loodwit in olie en andere Holl. verwaren, 1ste qualiteit Spaansch- en Friesch groen, Holl. lijnolie, raapolie, Hubbuck's zinkwit en Hubbuck's lijnolie, bollenblauw, etc., Plaatijzer, zink, blik, dik rood bladkoper, Pompen en daarvoor dienende vertinde buizen, mokers, keggen, bancatin, kopersoldeer, koperen tegenbakskrauen, bankschroeven, maten, voor natte en droge waren, koperen en ijzeren gewichten, draadnagels, etc., echte Cooymans-likeuren en elixer, zwarte thee, cooszeep, Eau-de-Cologne, witte en gekleurde bloemen, Holl. Flanel, papier met enveloppen, schoolschriften, kroonpennen, griffels, Kerkwieroek, boekjes goud, lampenpitten, spiegelkoord, etc., etc.

Curaçao, 17 Januari 1896.

J. H. M. Ellis,

ARTS,

Genees- Heel- en Verloskundige is dagelijks te consulteren van 8—9 's morgens en van 3—4 's namiddags. Voor minvermogenenden van 7—8 's morgens.

SEBASTOPOL-STRAAT No. 249
Telefoon N° 126.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Caracas	Venezuela	Philadelph ^a	Caracas	Venezuela	Philadelph ^a
Vertrekt van NEW YORK....	Feb. 1	Feb. 12	Feb. 21	Maart 4	Maart 14	Maart 24
Komt aan te CURAÇAO....	7	18	27	10	20	30
Vertrekt van ".....	8	19	28	11	21	31
Komt aan te PTO. CABELLO....	9	20	29	12	22	April 1
Vertrekt van ".....	10	21	Maart. 2	13	23	2
Komt aan te LA GUAYRA....	11	22	3	14	24	3
Vertrekt van ".....	14	25	6	17	27	7
Komt aan te PTO. CABELLO....	15	26	7	18	28	8
Vertrekt van ".....	15	26	7	18	28	8
Komt aan te CURAÇAO....	16	27	8	19	29	9
Vertrekt van ".....	18	29	10	20	30	10
Komt LA GUAYRA aan....	19	29	11	21	31	11
om passagiers en Mails aan wal te setten en in te nemen						
Komt aan te NEW-YORK....	25	Maart. 6	17	27	April 6	17

Stoomschip Merida.

Vertrekt van CURAÇAO....	Feb. 19	Feb. 28	Maart 11	Maart 21	Maart 31	April 11
Komt aan te MARACAIBO....	20	29	12	22	April 1	12
Vertrekt van ".....	25	Maart. 7	17	27	7	18
Komt aan te CURAÇAO....	26	8	18	28	8	19

De Stoomschepen van dese lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor dese vaart gebouwd en hebben seer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Co.,

Agenten.